

Kratke vesti

PEIPING, KINA—Pred enim mesecem so se uprli v nekem samostanu menihi, ki so zajeli svojega nadzornika in njegovega pomočnika, jih zvezali ter žive vrgli v ogenj. Bili so obsojeni na več let ječe.

TOKIO—Gen. MacArthur je prepovedal japonskim delavskim in progresivnim voditeljem agitacijo proti cesarski družini Hirohita. Istočasno se poskuša uzakoniti zakon, po katerem bo v slučaju smrti cesarja vsa oblast prešla v roke cesarice.

TOKIO—Cesar Hirohito je znižal člane cesarske hiše od 15 na 4. Od sedaj bodo dohodki "navačnih" princev in princezinj, ki so oženjeni, odnosno omožene, \$100,000 letno; za samske \$50,000, za tiste pa, ki so "nižje vrste", bo pa "samo" \$25,000.

RIM—Italijanska skupščina poskuša vključiti Lateranski sporazum med Vatikanom in Italijo v novo ustavo Italije. Lateranski sporazum je podpisal sam Mussolini in z njim priznal rimsko-katoliško vero za državno. Vključenju Lateranskega sporazuma v novo ustavo Italije pa se odločno oparstavlja socijalisti in komunisti.

BERLIN—Po vesteh, ki krožijo v Nemčiji, se bivši zastopnik Hitlerja, Martin Borman, nahaja pri življenju, hče se v Južni Ameriki. Medtem pa v okupacijske oblasti še vedno iščejo Bormana na — Bavarskem.

LONDON—Angleški premier Attlee je podal v parlamentu izjavo, da se dela na načrtu, ki bo Burmo priznal za neodvisno državo. Churchill je obdoli žil vlado, da dela za "padec in zlom britanskega imperija".

RIM—Italija bo odpoklicala svojega ambasadorja iz Španije, s soglasno z resolucijo Združenih narodov. Tozadevno izjavo je podal premier De Gasperi.

WASHINGTON—Na električnem stolu je končal svoje življenje 45-letni Joseph D. Medley. Bil je obsojen na smrt zaradi umora, ki ga je izvršil nad 50-letno vdovo Nancy Boyer v marcu 1946.

TOKIO—Gen. MacArthur in sovjetski general Derevjanko, ki je član zavezniškega sveta za Japonsko, sta podpisala sporazum, po katerem bo vsak mesec repatriiranih iz Sovjetske zveze po 50,000 japonskih vojni ujetnikov.

COPENHAGEN, DANSKA—Zunanji minister Frants Hvass je izjavil, da danska vlada namerava odpovedati dogovor od 1941, po katerem se ameriške vojne sile nahajajo na Grenlandu. Pričakuje se, da bo Danska zahtevala umik ameriških vojakov iz Grenlanda.

NEW DELHI—Mrs. Vijaya Lakshmi Pandit, ki je vodila indijsko delagacijo na zasedanju Združenih narodov, je izjavila, da je Anglija "sabotirala vse, kar je indijska delegacija predlagala na sejah Združenih narodov".

MOSKVA—Generalisim Stalin je v soboto 21. decembra izpolnil svoje 67. leto starosti. (Dalje na 2. strani)

Simbol ljubezni in miru

TE DNEVE PRAZNUJEMO—BOŽIČ. Kot vsako preteklo leto, z istimi čuti, ki jih vzbuja ta praznik, ki je označen za simbol miru in ljubezni.

Danes, jutri, pojutrišnjem... Peli bodo zvonovi in oznanjali rojstvo velikega Nazarejca, ki je prvi, pred blizu 2000 leti začel oznanjati ljubezen in mir med ljudmi; ki je začel hoditi po trnjevi poti z brezkončnimi množicami tistih, ki so tavali v bedi in temi svojega življenja...

Z njim, ki je hodil med njimi ubog kot so bili sami, preganjan in zaničevan kot so bili sami, bičan z vsem gorjem nepravice sveta, kot so bili bičani sami—z njim se je porodila vizija sveta, ki prihaja: sveta bratstva, ljubezni in miru.

Da, brezkončne so bile množice tistih, ki so hrepenili po topli besedi, izrečni iz globočine srca, ki so v temi svojega življenja hrepenili po velikem odkritju, po soncu, svetlobi in resnici. Brezkončne množice skozi stoletja, tisočletja... Brezkončne množice, navdahnjene z novimi nadami tistega dneva, ko se je nad Betlehemom pokazala zvezda vodnica, da bi s simbolično legendo označila rojstvo tistega, ki se je rodil ne zato, ker je svet bil pravičen in svetel, temveč zato, ker je bil nepravilen in temen.

Skoro 2000 let je od takrat minilo! Dolga je bila pot v brezkončnem tavanju, pa navzlic temu tavanju ni bila in ne more biti zastoj. Kajti... "Išči in našel boš—irka in odprlo ti se bo"—so besede spregovorjene zato, da podprejo vero tistih, ki omahujejo.

Temna je slika sveta tudi danes. Brezkončne množice tavajo v temi in suženstvu tudi danes. Človečanstva se držijo kri solze, trpljenje milijonov... In čaka gorja še ni prenapolnjena, še so množice, ki nosijo ogromni križ svojega trpljenja, še so množice zaničevane, teptane in zaslužene...

V sredo bodo peli zvonovi, oznanjali veselje, ljubezen in mir med narodi... Vse se bo vršilo v tistem starem in običajnem duhu, ki ga čutimo samo po njegovi zunanji obliki, ne pa na žalost po njegovem pomenu—globokem, človečanskem pomenu. Ne samo ljubezni in ozkem in intimnem krogu naših najbližjih, temveč ljubezni in sočustvovanju za tiste, zaradi katerih se je nad rojstvom velikega Sotrpina pojavila simbolična zvezda nade in odrešenja.

In ko mine, mogoče bo vse kot je bilo. Mogoče, da bo pozabljeno zvonjenje srebrnih zvonov, zvezda vodnica, besede miru in ljubezni.

Tedaj bo zopet tema, v temi pa bodo sile egoizma zoperstavljale enemu edinemu dnevu ljubezni, tristoštiriinšestdeset dnevov sovraštva in besnega medsebojnega uničevanja... goli materijalizem, blato in smrt...

Toda Božič bo ostal. Kot simbol, ki ga je visoko dvignil Jezus Nazarejec. Nekega dne bo svet svetel in lep. Nekega dne bodo vse še teptane množice hodile po svetlih potih in tedaj bodo zvonovi doneli skupaj z njimi v mogočni, vseljidski radosti.

MIR IN LJUBEZEN JE Z NAMI!

NOVI GROBOVI

ANTON MEDVES

Pretekli terek je bil zadet od avtomobila na W. 35 St. in Clark Ave., Anton Medves, star 59 let, stanujoč na 15107 Saranac Rd. Odpuščen je bil v mestno bolnišnico, kjer je v soboto podlegel poškodbam. Bil je samski, doma iz vasi Poljave, fara St. Peter na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 37 leti. Bil je član društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ. Tukaj zapuša brata Steve, stanujočega na 1210 E. 175 St., v stari domovini pa dva brata Andreja in Tomaža ter tri sestre Marijo, Jože in Meto. Pogreb se bo vršil v terek zjutraj ob devetih iz Svetkovega pogrebnege zavoda, 478 E 152 St., v cerkev sv. Marije Vnebovzete ob 9:30 uri in nato na Calvary pokopališče.

JOSEPH PERKO

V noči med petkom in soboto je nagloma umrl Joseph Perko, samski, star 46 let, stanujoč na 5303 St. Clair Ave. Tukaj zapuša mater Mrs. Anno Perko, bivajočo na Stanard Ave., in štiri brate ter dve sestri: James, Mrs. Mary Vidmar, Frank, John, Mrs. Anna Janek in Edward v Detroitu. Pogreb se bo vršil v terek zjutraj ob devetih iz Grdinovega pogrebnege zavoda, 1053 E. 62 St. v cerkev sv. Pavla in nato na Calvary pokopališče.

MATHEW ORLICH

Po dolgi bolezni je preminil Mathew Orlich, star 66 let, stanujoč na 622 E. 107 St. Doma je bil iz Taga v Jugoslaviji, odkoder je prišel v Ameriko pred 43 leti. Tukaj zapuša žalujčo soprogo Helen, sina Anthonyja in hčer Mary. Pogreb se je vršil danes zjutraj ob 10. uri iz Monreal pogrebnege zavoda na E. 110 St. in St. Clair Ave. v cerkev sv. Alojzija in nato na Calvary pokopališče.

MATE PITESA

Nagloma je umrl včeraj popoldne na svojem domu Mate Pitesa, star 61 let, stanujoč na 1931 Columbus Rd. Bil je samski in ne zapuša ožjih sorodnikov v Ameriki. Pogreb, katerega oskrbuje Mr. in Mrs. Gjurgjevich, pri katerima je živel, se bo vršil pod vodstvom Grdinovega pogrebnege zavoda. Čas pogreba bo naznanjen pozneje.

PETER MUSICH

Umrl je Peter Musich, star 67 let, Stanoval je na 1422 E. 51 St. Doma je bil iz Krasinca, odkoder je prišel v Ameriko pred 54 leti. Tukaj zapuša soprogo Catherine. Pogreb se bo vršil v terek popoldne ob dveh iz Golubovega pogrebnege zavoda na E. 47 St. in Superior Ave. na Highland Park pokopališče.

SV. MIKLAVŽI PA IMAJO RES VELIKE KRIŽE IN TEŽAVE

Rdeče kostume in brade za sv. Miklavže je težko dobiti! Kostumski trgovec David M. Yost, kise ukvarja s plemenitim delom, da oskrbi vse sv. Miklavže, je ves obupan.

"Ni pa ni"—pravi Yost—"vsak dan moram zavrniti po 100 takšnih golobradih sv. Miklavžev."

Trgovec pravi, da je prekrotil že vse, kar vleče na rdeče, da zadovolji velike-mu navalu sv. Miklavžev, od katerih bodo neki morali biti oblečeni celo v rdeče uniforme, ki so jih angleški vojaki nosili še v burski vojni.

Istotako se pritožuje David zaradi pomanjkanja brad. Ni več tistih mehkih, snežno belih brad, ki so tako veličastno krasile sv. Miklavže.

"Evo, to je sedaj brada za sv. Miklavža"—je v iskrenem ogorčenju zavpil David in zavilatil z nekim trdim volnostim materijalom.

Yost računa, da bo dosti sv. Miklavžev letos — golobradih. Pravi, da je pomanjkanje kostumov in brad nastalo zaradi "pomanjkanja delavcev" in pa ker vsi vojni veterani želijo biti enkrat po tolikih letih sv. Miklavži.

Papež imel včeraj "borbeni govor"

VATIKAN, 22. dec.—Pred desetimi tisoči katoličani, ki so se zbrali na glasovitem trgu pred cerkvijo sv. Petra, je papež Pij XII. imel govor, v katerem je napovedal "sveto vojno," ki jo bodo vodili kristjani proti "sovražnosti" v svetu.

Smatra se, da je veliki shod katoličanov demonstracija vernosti papežu in odgovor na val antiklerikalizma, ki je zajel Italijo. Prisotni Italijani so papeža burno pozdravili, ko se je pojavil na balkonu nad trgom.

"Viva il papa!" so vpili italijanski katoličani

V svojem govoru je papež urgal katoličane vsega sveta, naj se borijo za vero. Rekel je, da je ta borba za Kristusa, ali pa proti njemu.

Mud množico častnih sester, duhovnov in ostalih italijanskih državljancev se je nahajalo tudi veliko število vojakov, oboroženih s strojnimi puškami. Nosili so se tudi napisli: "Sveti oče, mi smo s teboj do smrti."

Papežev govor je bil večkrat prekinjen z vzkliki: "Viva il papa! Viva il papa!"

Unija toži Forda za \$270,000,000

DETROIT, 21. dec.—CIO United Auto Workers unija je danes naznanila, da bo prihodnji teden vložila proti Ford Motor Co. tožbo za 270 milijonov dolarjev, da iztirja takozvano zaostalo "portal to portal pay," oziroma za čas pred in po začetku dela.

Istočasno se javlja, da bo omenjena unija vložila slično tožbo za več milijonov proti Briggs Manufacturing Co., ki izdeluje avtomobilska ogrođja.

Eugene Talmadge iz Georgije je umrl

Smrt novoizvoljenega guvernerja ustvarila zapleten političen položaj

ATLANTA, 21. dec.—Eugene Talmadge, ki je v viharini politični kampanji bil izvoljen za guvernerja Georgije, toda ni še uradno nastopil svoje guvernerske službe, je nenadoma umrl in ustvaril zapleten politični položaj.

Talmadge je poleg senatorja Bilba bil znan kot eden največjih netilcev rasnega sovraštva v Zedinjenih državah. Pri volitvah je zmagal s parolo: "Nadvlade bele rase." Smatral je vsakogar izven Georgije za "forignera."

Dosedanji guverner lahko ostane še za en rok

S smrtjo Talmadgea je guvernersko mesto v Georgiji prazno. Okoli tega vprašanja so se že začele vršiti hude politične borbe. Ker Talmadge uradno še ni prevzel guvernerske službe, obstaja možnost, da bo sedanji napredni guverner Ellis Arnall, politični nasprotnik Talmadgea, ostal v svojem uradu za še en guvernerski termin.

Z druge strani pa se predvideva, da bo Talmadge-ov tabo na podlagi ustave Georgije zahteval pravico, da imenuje začasnega guvernerja in razpiše volitve, pri katerih bo sin Talmadgea, Herman, kandidat za guvernerja.

POBIRANJE ASESMENTA

Asesment vseh v okrožju Slovenskega doma na Holmes Ave. spadajočih društev, se bo za ta mesec pobiral nocoj in na 26. decembra; v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. pa nocoj. Članstvo je naproseno, da je vsaj ta mesec "točno", tako da se tajnikom omogoči zaključiti pravočasno letne račune.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Chisholm, Minn.—Frank Jenko je iz stare domovine prejel žalostno vest, da je umrl njegov brat župnik Mihael Jenko, star 49 let. Rojen je bil leta 1897 pri Kranju na Gorenjskem in je kaplanoval od leta 1922 naprej v Velikih Laščah, v Trebnjem in v Kamniku, leta 1938 pa je bil premeščen kot župnik v Moste pri Ljubljani. Tukaj zapuša dva brata, v stari domovini pa štiri sestre. — Tukaj je umrla Mary Robnik, stara 57 let, doma iz Solčave na Štajerskem in v Ameriki 39 let. Njen mož je umrl pred šestimi leti. Bila je članice KSKJ in SZZ. Tukaj zapuša dva sinova in dve hčeri, eno hčer pa v Milwaukeeju.

Duluth, Minn.—Poročilo z dne 10. decembra o smrti rojca (Dalje na 2. strani)

PRVOROJENKA

Pred kratkim so se zglasile vile rojenice in pustile zalo hčerkico-prvorojenko pri družini Mr. in Mrs. Stanley Centa na 18700 Mohawk Ave. Dekliško ime mame je bilo Julia Buchar, in vodi znani lepotični parlor na 6120 St. Clair Ave. S tem dogodkom so postali stari oče in stara mama Mr. in Mrs. Thomas in Frances Buchar iz Mohawk Ave. ter Mr. in Mrs. Joseph Centa iz Addison Rd. Čestitamo!

BEVIN VERUJE V MIR POTOM SODELOVANJA S SOVJETSKO ZVEZO

Jugoslavija bo sodelovala pri graditvi miru—je rekel Bevin

LONDON, 22. dec.—Angleški tajnik za zunanje zadeve Ernest Bevin je po svojem prihodu s konferenc, ki so se vršile v New Yorku, imel na londonski radio postaji BBC govor, v katerem je povedal, da je Sovjetska zveza pokazala voljo za sodelovanje z ostalimi državami in da je mir v svetu sedaj mnogo bližje.

Iz'avil je, da se v celem svetu nahaja volja, da se sodeluje s Sovjetsko zvezo, ter, da se jo vidi na delu pri razvoju njenega sistema na njen lastni način. Istočasno, da se pričakuje pravico tudi ostalim državam do njihovega lastnega načina življenja.

Nova vloga Anglije — Jugoslavija bo sodelovala

Podajajoč definicijo nove vloge, ki jo ima vršiti Anglija, Bevin je rekel:

"Vojna je ustvarila dve veliki vplivni sili—Zedinjene države in Sovjetsko zvezo. V geografskem in v pogledu načina življenja se Anglija nahaja v središču."

V nadaljevanju svojega govora je Bevin napovedal, da bo Jugoslavija, ki se nahaja pred velikimi nalogami ekonomske obnove, sodelovala z ostalimi državami za dosego svetovnega miru.

Bevin je obljubil vso pomoč Italiji, o kateri je rekel, da je bila težko prizadeta v vojni. "Italija mora imeti vodstvo svojih lastnih demokratičnih voditeljev. Če se to doseže, bo Italija kmalu politično neodvisna."

Velik potres na Japonskem; 1,500 mrtvih in 612 ranjenih

TOKYO, 21. dec.—Veliki zemljotres, ki se ga označuje za najbolj močnega kar jih j ebilo v svetu, je izbruhnil v nekoliko valovih na polotoku Wakayama.

Po prvih poročilih, ki prihajajo iz ameriških vojnih in japonskih virov, je: 500 Japoncev ubitih in 612 ranjenih; 42 japonskih vojakov in eden angleški izginili; 4,500 hiš razdejanih; 9,044 hiš težko poškodovanih; 14,000 domov poplavljenih; 500 ribarskih čolnov uničenih.

Žrtve so baje mnogo večje

V enem poročilu se celo omenja, da je verjetno do 2,000 Japoncev ubitih. V eni sami vasi, Kochi, je bilo "zbrisanih z površja zemlje" 200 ružin. Nadlra pravijo poročila, da je mesto Kushimoto (10,000 prebivalcev) ogromno poplavljenje popolnoma uničilo.

Področje, na katerem se je čutilo potres, je dolgo 340 milj in 60 milj široko.

Neka prizadeta mesta in vasi so popolnoma odrezana od ostalega sveta in po izjavah ameriških vojnih oblasti, se jim bo morala pomoč poslati z čolni. V coni potresa se nahaja tudi mesto Hiroshima, odnosno ostanki istega, ki jih je pustila atomska bomba, ko je padla na to mesto.

Ameriške in angleške okupacijske sile niso pretrpele nikakih posebno velikih izgub v človeških življenjih.

Stvarne patriotizem! Dejanja, ne besed! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Izgredi proti Angliji v Burmi

RANGOON, Burma, 20. dec.—Okrog 3,000 burmskih študentov je priredilo velike demonstracije proti Angliji. Po glavnih ulicah Rangona se je vršila povorka študentov, ki so vpili: "Doli z angleškim imperializmom!" "Ven s tujezemskimi četami!" in "Zahtevamo sestavo nacionalne vlade!"

Demonstracije so se odigrale na "Dan mučnikov," ki ga zvezda študentov v Burmi prireja v spomin na stavko zvezde študentov, ki se je vršila leta 1938, in ob priliki katere je angleška policija ubila enega študenta, dva pa vrgla v zapor.

FORDOVA TOVARNA ZAPRLA VRATA

DETROIT.—Ford Motor Co. je na 3. nila, da bo za osem dni ustavila ves obrat v tovarni, kjer je zaposlenih 90 tisoč mož. Za vzrok se navaja pomanjkanje materiala.

Smrt čudaške dvojice v East Clevelandu

V petek je policija v East Clevelandu vdrla v hišo, kjer sta dolgo let živila nekdanji znani clevelandski organist William M. Roberts in njegova žena in našla oba mrtva. Priletna dvojica ni skozi zadnjih 20 let ime la nobene stike s sosedi ali javnostjo in je vsakogar, ki se je približal hiši, zapodila s puško. Mrliški oglednik je izjavil, da sta bila Roberts in žena že kake tri tedne mrtva. Način njune smrti še ni ugotovljen, domneva pa se, da je žena umrla naravne smrti, mož pa je morda izvršil samomor.

Dom stare dvojice je bil nekoč najlepši v East Clevelandu in se nahaja poleg posestva, ki je nekoč pripadalo Rockefellerju. Hiša je opremljena s finim pohištvo, ki je bilo z izjemo velikega klavirja, pokrito s palci prahu. Dvojica je bila nekoč premožna, toda na stara leta je obubožala in se odtegnila vsaki stiki s zunanjim svetom.

De Pue, Ill. — Pred kratkim je naglo umrl Louis F. Zickar (Zičkar), član SNPJ, star 42 let in doma iz Črešnice pri Krškem. Zadel ga je srčna kap. Tukaj zapuša ženo, dva sinova in dve hčeri ter enega brata, v stari domovini pa mater in tri brate.

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiku):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

OB ZAKLJUČKU SEJ ZDRUŽENIH NARODOV

Težko je podati splošen pregled, kaj je vse dosegla organizacija Združenih narodov na zgodovinskih sejah v Flushing Meadows in Lake Success, N. Y., posebno pa ker so istočasno v okvirju te organizacije bili zaposleni razni odbori in pododbori. Vsekakor je pa potrebno poudariti, da je izvršeno ogromno delo, ki ima velik pomen za usodo celega sveta: Je sicer dosti vprašanj, ki so za enkrat ostala še vedno odprta, toda kar je važno je to, da se je v duhu sodelovanja postavilo dober temelj organizaciji, v kateri je vključenih 54 držav.

Pri nekaterih vprašanih predlogi delegacije Sovjetske zveze niso soglašali s predlogi Zedinjenih držav in Anglije, (ki sta večinoma nastopala roka v roki). To je potrebno omeniti iz razloga, ker so seje organizacije Združenih narodov bil etesno povezane s stališčem omenjenih držav, ki so vršile ne majhen vpliv nad celo organizacijo.

Od sklepov organizacije Združenih narodov treba omeniti: Vprašanje RAZOROŽENJA, v pogledu, katerega je bila sprejeta resolucija, na podlagi katere bo varnostni svet (organizacije Z. N.) ustvaril aparat za reguliranje in omejevanje oboroženja, za izobčenje atomske bombe in drugega masnega orožja potom ustanovitve Komisije za kontrolo atomske energije. Sovjetska zveza do sedaj še ni pristala na predloge Zedinjenih držav, (ki želijo potom Baruchovega načrta obdržati monopol na atomsko bombo).

Kompromisen sklep, bil dosežen glede FAŠISTIČNEGA REŽIMA FRANCOVE ŠPANJE s sprejetjem resolucije, ki je zadala težak udarec (červavno ni postavila pogojev za definitivno odstranjenje in uničenje Franca) fašističnemu režimu Španije. Članice organizacije so dobile navodila, da odpokličejo iz Španije svoje ambasadorje in diplomatske predstavnike. Istotako je prepovedan sprejem Francove Španije v katerokoli organizacijo Združenih narodov.

DISKRIMINACIJA. Sprejeta je bila resolucija, ki priznava za utemeljene obtožbe Indije proti Južno-afriški uniji od katere se je zahtevalo, da na bodoči seji poda poročilo o merah, ki jih je podvzela za uničenje diskriminacije proti Indijcem v Južni Afriki.

Ustanovljen je odbor za VARUŠTVO, ki bo prevzel odgovornost za dežele, ki se nahajajo pod mandatom. Ta odbor bo ojačen na bodočih sejah v cilju, da bo vršil prvotno zamisel, da je sama organizacija Združenih narodov "varuh" dežel, ki nimajo svoje lastne vlade in da jih vodi k njihovi neodvisnosti in samoupravi.

Sprejeta je bila tudi resolucija, ki pravi, da se bo NACISTIČNA IDEJA rasnega, etničnega in manjšinskega uničevanja proglasila za mednarodni zločin.

Ustanovljen je bil dalje MEDNARODNI ODBOR ZA BEGUNCE (razmeščene osebe, brezdomce in zatočence), ki pa ni dosegel ničesar glede najbolj važnega vprašanja: uničenja fašističnih elementov, ki se skrivajo pod splošno vzetim pojmom "beguncev". Ti predstavljajo resno nevarnost miru in škodijo pri ustvarjanju zaupanja med pomembnimi velikimi silami, (kar je razvidno iz poročil o propagandi v taboriščih po Avstriji, Italiji itd.).

Eden najbolj nehumanitarnih "uspehov" pa je vsekakor povezan z UKINITVIJO UNRRA, (ki jo je La Guardia hrabro branil) in odbitjem predlogov načrta La Guardie za nadaljno pomoč evropskim narodom. Zedinjenim državam je uspelo uničiti deljenje religiozne pomoči skozi mednarodno organizacijo. S tem so odprle pot za uporabo hrane in reliefa v popolnoma politične namene. (O temu bomo pisali v enem od prihodnjih člankov. Op. ured.)

Bilo je v zvezi s pravico UPORABE VETA, (ki je prav za prav ameriškega porekla) dosti diskuzij. Pri temu se je vršila neupravičena gonja proti Sovjetski zvezi. Vseeno pa so Zedinjene države, Kina, Francija in Anglija izjavile, da nameravajo tudi v bodoče zadržati pravico "vetiranja".

Eno od odprtih vprašanj je ostalo RAZKRITJE ČET na nesovražnem tujem ozemlju. Ta predlog je sprožila Sovjetska zveza, toda z vsa silo sta se mu zoperstavili Anglija in Zedinjene države iz razumljivih razlogov, ker obe imata največ čet na nesovražnem tujem ozemlju.

JANKO N. ROGELJ:

Miran Jarc

Ko sem bil 1938 leta v domovini na obisku, sem na povabilo mojega prijatelja Božidarja Jakac-a, sedaj rektorja na Akademiji upodabljačih umetnosti v Ljubljani, obiskal tudi književnika Mirana Jarca v vasi Krtina pri Dobu na Gorenjskem.

Miran Jarc je bil pisatelj in pesnik. Njegova najvažnejša književna dela so: Roman "Novo mesto", tako "Jalov dom", dalje "Človek in noč", potem "Odmevi rdeče zemlje" in pesniški zbirki: "Novemberske pesmi" in "Lirika".

Jarc je bil visoke suhe postave, človek, ki je ob prvi dani priliki začel pogovore, v katerih je iskal več jasnosti in razlage o vprašanih, katere bi izpopolnjevala njegovo znanstvo. Z Jakcem sta bila velika in nedeljiva prijatelja. Ko je bil slikar Jakac v Ameriki, mu je redno pošiljal pisma, v katerih mu je opisaval njegove vtise. Po pismih iz Amerike sta z Jakcem izdala dve knjigi z naslovom "Odmevi rdeče zemlje". Prva knjiga ima 204 strani, druga knjiga 237 strani.

Ob pisanju tega književnega dela, se mu je porodila želja, da bi enkrat prišel v Ameriko, da bi sam videl življenje na rdeči zemlji. V pismu, katerega mi je pisal pred drugo svetovno vojno, pravi:

"Zdaj pričakujem Vaših vrstic, saj mi je nad vse drago vsako poročilo iz Amerike, iz tiste slovenske Amerike, katero sem imel priliko gledati samo z duhovnimi očmi, ko sem po pripovedovanju prijatelja Jakca pisal knjigo o Rdeči zemlji, in ko sem tako želel tudi s telesnimi očmi gledati Vaša ogromna mesta, njena prostranstva in naše ljudi, ki gradijo ameriško slovenstvo in dvigajo našega duha nam v ponos in čast onkraj velike luže."

Ze pred mesecem dni sem Vam nameraval pisati, toda huda očesna bolezen me je prikovala na večtedenski bolniški dopust, da nisem smel ne čitati, ne pisati, in šele dva dni zdaj spet redno sedim za pisalno mizo in nadaljujem svoj novi roman, ki bo še le čez nekaj mesecev dovršen."

Književnik Miran Jarc se je zanimal za življenje ameriških Slovencev. Ko smo posedli v njegovi gostoljubni hiši, je takoj pričel s pripovedovanjem, kako zahaja v ljubljansko knjižnico, kjer prebira slovenske časopise iz Amerike. Zelo živo se spominjam, kako kritično se je izražal o uredniških člankih v Prosveti, katere je pisal tedanji urednik Ivan Molek. Njegovo iskreno mnenje je bilo, da so fašistično usmerjeni, da urednik ne razume političnega delovanja v tedanji Jugoslaviji. Skušal sem ga prepričati, da gleda na te članke preveč s kritičnimi očmi. Toda njegov odgovor je bil: "Prva preizkušnja v bodočnosti bo pokazala, da se ne motim."

Bodočnost je res pokazala, da je imel prav.

Kako močno in resnično je bilo njegovo pripovedovanje o

(Tako na primer Zedinjene države v Kini in na otokih Pacifika, Anglija pa v Grčiji, Palestini, Indiji, Indoneziji itd.)

Toda navzlic vsem tem nedostatom se večina diplomatov in predstavnikov 54 članic organizacije Združenih narodov strinja v tem, da so odločitve, ki so bile sprejete na sejah, dober temelj za ustvarjenje boljšega, pravičnejšega in enotnejšega sveta. Priznavajo, da so sklepi velike važnosti in gledajo z optimizmom na nadaljnje delo organizacije.

Z naše strani moramo poudariti, da je skupno delo in enotnost članic organizacije Združenih narodov najboljša garancija, da se ne bodo ponovile strahote nove vojne, o kateri je bilo toliko pisanja v reakcionarnem tisku, da so se ta "vojna šepetanja" in hujskanja na vojno proti Sovjetski zvezi razblinila v nič, samo iz razloga, ker je duh sodelovanja prevladal šovinistično hujskanje elementov, ki jim ni v računu mir med narodi.

kočevskih petokolonaših, ki so se shajali v Mikličevem hotelu v Ljubljani! Kako trezno in dalekovidno je bilo njegovo pripovedovanje o tistem dnevu, ko bo pogažena Slovenija. In njegovi načrti za bodoče in boljše življenje nove in prerojene Slovenije.

Po več-urnem pripovedovanju in dokazovanju sem zajel toliko prepričevalne in nespodbitne resnice, da mi je bilo tu v Ameriki takoj precej jasno, zakaj je tako hitro kapitulirala predvojna Jugoslavija in kaj se kuje za novo Slovenijo, odnosno Jugoslavijo.

Druga svetovna vojna je pretrgala vezi med Jarcem in me-noj. Večkrat sem povprašal one, ki so pribežali iz Slovenije, če mi vedo kaj povedati o Jarcu, o Jakcu in o Mrzlu. Menda so vedeli, toda bilo bi prenevarno mi to povedati.

Dne 17. maja 1943 je prišlo poročilo iz Jugoslovanskega informacijskega centra v New Yorku, da so Italijani ustrelili kot talce sledeče slovenske pesnike: Mirana Jarca, Ivana Čampa, Vinko Košaka in Ivana Roba, kakor tudi žurnalista Dušana Podgornika.

Nadalje je poročilo naznani-lo, da so bili internirani sledeči slovenski pisatelji in umetniki: Pisatelj Ludvig Mrzel in Niko Pirnat, (oba moja prijatelja) potem Juš in Ferdo Kozak France Bevk, trije Vidmarji itd.

To poročilo ni bilo povsem pravilno. Pesniki Čampa, Košak Rob in Podgornik so bili ustreljeni, toda ne Jarc.

Miran Jarca je zadela drugačna usoda. Njega so Italijani koncem meseca junija 1942 v Ljubljani odločili z drugimi 310 interniranci, da ga pošljejo v Italijo. Vlak jih je odpeljal iz Ljubljane, toda pri postaji Verd je napadel četrti bataljon druge grupe slovenskih partizanov ter osvobodil vse internirance.

Dne 3. julija je Miran sporočil svoji ženi po partizanskem kurirju sledeče: "Ljuba Zinka! Usoda je tako hotela. Dneva 28 junija ne bom nikoli pozabil. Noč je takrat dišala po smrti ali usoda ni hotela tega in zdaj sem po čudnih potih nekje v slovenski domovini med dobri-mi, našimi ljudmi, ki dele z mano vse, tovariši s tovariši."

Tako je prišel Jarc v partizane. Od tam piše svoji ženi več pisem. Njegova zadnja pisma so priobčena v knjigi "Slovenski zbornik 1945". Pri partizanih dobi partizansko ime: Janez Suhi. Enajstega avgusta napiše zadnje pismo svoji ženi in dvema malima hčerama: Ekici in Mariji.

Med partizani je Jarc našel dobre tovariše. Med njimi je mlajši pesnik Vladimir Pavšič, s partizanskim imenom Matej Bor, ki je napisal o književniku Miranu Jarcu lepe spomine.

Matej Bor opisuje grozote italijanske roške ofenzive. Z Jarcem sta si tovariša, skupno prenašata vse poteškoče. Žejna sta, smukata bukovno listje in si z njim močita izsušena usta. Janez Suhi, izčrpan in utrujen zaspi na njegovih kolenih. Pri-de najhujše, borba na življenje

in smrt, partizanska vojska je obkoljena od Italijanov. Sledi napad Italijanov. Zadnje trenutke Jarčevega življenja opisuje Matej Bor takole: "Lezli smo po skalnem svetu na breg... Tedaj pa se je iznenada, da smo bili vsi zmedeni, usula v nas toča dumdumk. Kolona se je vznemirjena kakor preganjana žival pognala čez pečine."

"Padali smo, se lovili ob koronah in skale, trudne noge so se zadevale ob kamenje. V vseh je ena sama volja: ubežati iz jeklenega oklepa. Miran je z zadnjimi silami stopil za mano, opletal, padal, se znova pobiral in hitel naprej. Nazadnje se je sesedel in zašepetal:

"Moje moči so pri kraju. Pustite me tu."

"Njegov obraz je bil še bolj žolt in temen, oči so vročično žarele globoko v votlinah. Na usta mu je kakor božjastniku navrela lepljiva pena in kipe-la po rosi bradi."

"Zberi vse svoje sile! Zdaj noraš vzdržati."

"Naši so se zbrali za hip, po-legli na tla in oddali nekaj stre-lov za hosto."

"Miran se je sesedel na pot n ni hotel več nikamor."

"Poiskali smo mu zavetišče v grmičju med skalami, ga pokrili z vejami."

"Počakaj tu. Pridemo pote- brž ko bo mogoče."

"Dali smo mu konzervo, ki je je stisnil v roke kakor otrok hrano igračo."

"Dajte mi vode. Ali jabolko mo samo jabolko..."

"Jabolko? Kaj bi dal tisti tre- utek, da sem mu ga mogel po- nuditi. Nemara bi mu sok vrni- noči in rešil življenje."

"Pridemo pote. Ta čas izdr- ži!" Ležal je vznak v svoji jam- z zaprtimi očmi kakor živ mrt- vec. Je ustnice so se premikale šepetaje: "Eno samo jabolko."

Preko Jarčevega skrivališča je šla italijanska ofenziva. Po prestatem boju so ga šli is- -toda Jarca ni bilo več tam. Pri- povedali so kasneje, da se je Miran pridružil dvema tovari- šema, ki sta hotela sama prebit jekleni italijanski oklep, tod- je zašel v laško zasedo in padel.

Tako je dal življenje za lepš- in varnejšo bodočnost sloven- skega naroda pesnik in pisatelj Miran Jarc, moj dobri prijatelj katerega pisma so bila v soglas- ju z mojim mišljenjem.

Pred menoj leži njegova knji- ga "Novemberske pesmi". Po- slal mi jo je v Ameriko ter je podpisal: Roglju podaril Miran Jarc. Poleg te knjige sta še dve: Jakac — Jarc: "Odmevi rdeče zemlje." Poslal mi jih je iz do- novine Božidar Jakac. V vseh teh treh knjigah živi pesnik in pisatelj Miran Jarc.

In kaj je oznanjal in prero- koval v svojih spisih in poezi- jah? V listu "Mladina" z dne 31. avgusta 1946 sem čital sle- deče:

"V zbirki "Novemberske pe- smi" je mnogo tako močnih in v trdo resničnost zakorenjenih pesmi, da bi težko našli lepši v vsej naši poeziji. Z vsem svo- jim čustvom in z ostrovidnostjo je pesnik premočnil tedanji trpko sodobnost, izkoriščanje in zatiranje, gospodarske krize mogočne kapitaliste in izkori- ščane reveže. V pesmi "Delave s kmetov" srečamo kmečke lju- di, ki se pehaajo v tovarno, kje- jih tovarnar po mili volji izža- ma. V pesmi "Osamelu dekletu" trepeče osamljena pisarka, d- jo bodo že drugi dan odsvolili z dela:

"Kako se novega dneva bojim že jutri bo moj pisalni stroj šklepetal pod tujimi prsti — moj stroj! — pod prsti lepšega dekleta. Nihče ne bo jokal za menoj."

Umrl je Miran Jarc, toda nje- gov prerokovani drugačni in novi svet je prišel med njegov narod.

—Nova Doba," glasilo ABZ.

Kdor je človekoljub, čaruje na otroško bolnico v Sloveniji

UREDNIKOVA POŠTA

Vabilo na plesno prireditev
socijalističnega kluba št. 49

Cleveland, O. — Socijalistični klub št. 49 vabi občinstvo na veliko plesno veselico, ki se bo vršila na dan Božiča 25. decem- bra v Slovenskem delavskem do- mu na Waterloo Rd.

Da bo bolj živahno za mlade in stare, je klub najel priljub- ljen Vadalov orkester. Vstopni- na tudi ni previsoka, je samo 65c. Dobite jih med ostalim tudi pri podpisaneu.

Tisti, ki ste bili navzoči na klubovi zabavi lanskega leta, se prav gotovo dobro spominjate vesele in prijazne družbe. Ne samo mladih, ampak tudi sta- rih sodrugov, simpatičarjev in prijateljev je bilo obilo. Poseb- no članov kluba št. 49 in članov pevskega zbora "Zarja".

To se vam obeta tudi letos. Kajti socijalistični klubi št. 49 in št. 27 s svojim odsekom, pev- skim zborom "Zarja", je eno- ter isto. Pomagajmo eden dru- gemu. No, pa saj ste sami vide- li, kdo je vse bil navzoči.

Kako lepo in krasno zabavo vam je Zarja priredila na Za- hvalni dan! In koliko je bilo po- setnikov! Tudi mi, člani kluba, smo jim pomagali k tako veli- kemu uspehu.

Torej vabim vse: iz Clevelan- da, St. Clairja, Euclida, West Side, Collinwooda in posebno pa Newburgha. Pridite v Sloven- ski delavski dom na Waterloo Rd. Pričetek bo ob 7:30 uri zve- čer, na Božični dan 25. decem- bra!

Anton Jankovich

Vaš donesek za otroško bol- nico v Sloveniji bo znak lju- bezni in spoštovanja do po- trebnih. V ta namen lahko prispevate tudi v uradu "Ena- kopravnosti".

J. Tomšič:

SVETA NOČ IN POPOTNIK SIROMAK

(Po doživljaju popotnika M. T. na Sveto noč)

Po vsem kristjanskem širnem svetu

noč je sveta noč slavi, stiskanje rok, besed nešteto, da želja želji kar sledi.

Prigrizek boljše je, pogača na mizi pač nočjo stoji in razven morda še pičica, la srca bolj razveseli.

Darila razna se poklanja, odeto praznično je vse. Vsak rojstvo Jezusa oznanja in trume v božji hram hite.

Le siromaku rok ne stiska nobeden razen zime—mrz; na srce žalost mu pritiska lobi za željo trd izraz:

"Za griljaj boljši kdo vas vpraša?"

Pijača ni v mislih mi, lažila kar imejte vaša, za siromaka sploh jih ni.

Med trume praznične zdaj priti zleka moja ne pusti, ood tihim neboim hočem slaviti to sveto noč, o, Jezus ti."

n iz očesa solza kane in kane jih še več za njo, odpirajo se srčne rane, katerih štel je sto in sto.

Na nebu se napis prikaže od solz trpinov je obdan in pravi: da vsakdo laže, kdor trdi, da je on izbran.

Od božje roke, da bo vladal in drugim zapovedoval, da laže varal bi in stradal de ene—vse pa drugim dal.

Iz celega sveta trpini, strnite misli in želje, ko složni boste in edini takrat pravica bo za vse.

V mislih se mi je sprostila, ko duhu zrl sem bedni rod: svobodo, borbo močno silo učim, oznanjam jo povsod!

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

(Nadaljevanje s 1. strani)

kinje iz McKinleyja bi se mora- lo glasiti: V tukajšnji bolnišni- ci je umrla Manja Butala (ne Pečaver), rojena Smuk. Stara je bila 53 let in članica SZZ. Za- pušča moža in enajst otrok, od katerih najmlajši je star osem let.

Crosby, Minn. — Tukaj sta se poročila Russel A. Mercunny in Olga M. Petrich. Po poroki sta odšla v Spokane, Wash., kjer si bosta uredila svoj dom.

New York. — Združeni odbor ameriških Jugoslovancev nazna- nja, da ta mesec izide zadnja številka njegovega glasila The Bulletin. Ta Bulletin bo po no- vem letu nasledila revija The South-Slav American Review, katero bodo prejemali le oni, ki se naroče. Letna naročnina bo znašala dva dolarja. Naročnino je poslali na naslov: The Unit- ed Committee of South-Slavic Americans, 465 Lexington Ave., New York 17, N. Y.

KRATKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Moskovski radio je vest prin- sel v kratkem poročilu dnevnih vesti z naznanilom: "Pred se- dem in šestdesetimi leti, 21. decembra 1879, je bil v Gori rojen J. V. Stalin".

RIM—Italijanski premijer De Gasperi se je odzval povabilu vlade Zedinjenih držav in bo obiskal Zedinjene države. Od- potoval bo iz Rima 3. januarja in prispel v Washington 5. januarja, pravi uradna vest.

WASHINGTON. — Senator- ja James E. Murray in Ralph E. Flanders sta predložila, da Zedinjene države prekinejo eno- stranske napore v Kini in sve- tovala, da se vrši konferenca velikih treh, ki bi ji načeloval gen. George C. Marshall.

Novi uradniki

Društvo Cleveland šte. 126 SNPJ je izvolilo za leto 1947. ves sedanji odbor, in sicer: Predsednik Louis Smrdel, pod- predsednik Matt Martinčič, taj- nik John J. Gabrenja, blagajnik Anton Smith, zapisnikar Blaž Novak, reditelj Anton Pogačar, finančni odbor: Louis Virant, John Lokar in John Mlakar, upravitelj za mladino Louis Smrdel ml., za atletično ligo Louis J. Gabrenja, za konferen- co SND, Edward Branisel, na- mestnik Andrej Križmančič. Društvo podpira sledeče usta- nove tudi v naprej: SANS, S. N. Čitalnico, S. N. Muzej, Slo- vensko šolo SND, Prosvetno Matico.

Sledeči uradniki so bili izvo- ljeni za leto 1947 na letni seji društva Mir, št. 142 SNPJ.

Predsednik Frank Celin, pod- predsednik John Prusnik, taj- nik John Bostjancich, 15800 Holmes Ave.; zapisnikarica Frances Sušel, blagajnik Anton Bokal, reditelj John Ilvar, nad- zorniki: Frank Sustarsich, Jo- seph Koporec in Jakob Znidar- šič, zdravniki: Dr. Opaskar, dr. Skur in dr. Rottar. Redne seje se vrše vsako drugo nedeljo v nesecu ob 9. uri dopoldne v Slo- venskem domu na Holmes Ave. Društvo bo še v naprej podpira- lo po možnosti vse naše napred- ne in kulturne ustanove in bo pomagalo tudi graditi boljšo bo- dočnost v vojni prizadetemu na- rodu v stari domovini.

VSEM NASIM

sorodnikom, prijateljem in znan- cem, posebno pa sovaščanom želimo

prav vesele božične praznike in srečno novo leto, katero naj bi bilo za vse plodono in boljše kot kdaj prej!

Mrs. Mary Dekleva,
Emma, Mary, Elsie in Feliks
831 Westminster St.,
Salt Lake City, Utah

JUS KOZAK: VPRAŠAM VAS ...

Vprašam vas: Zakaj je šel Ivan z Golega v svojem sedemnajstem letu med partizane in se bil do osvoboditve po Gorenjskem, Primorskem in Štajerskem. Tudi v najhujših trenutkih, ko so njega in tovariše obkolili gestapovci v gozdarski koči sredi snežnih zametov, in se je bos, v srcaji, z bombami prebil skozi obroč, mu ni zašepetala misel "dovolj je, ne moreš več, pobegni". Zakaj ni kmečka mati v kočevskih hribovih izdala partizanov, čeprav bi bila z eno samo besedo lahko rešila sina, ki so ga Italijani v pričo nje pribijali z žebli na drevo, in je morala poslušati hripave vzdihle, ko je sinova kri močila travo, v kateri sta tolikokrat skupaj pobirala jabolka. Zakaj si je mlada Slavka v mariborski kasarni raztrgala bluzo na prsih in zaklicala gestapovcem, ki so jo ves mesec prej mučili, da bi iztisnili iz nje vsaj besedico priznanja, "streljajte, psi!" Vprašam vas: Zakaj so talci peli "za pravdo in svobodo slovenskega naroda", ko so zjutraj po hodnikih ljubljanskega sodišča z zavestnimi koraki odhajali na morišče. Zakaj je v belgijski kasarni orosila ena sama solza oko starega Prašnikarja, ko je zvedel, da so mu sina tako trpinčili, da so mu odprli drobovje in so ga krvniki na nosilih prenesli v gramozno jamo na streljanje. Zakaj je šestdesetletna Marička odšla kuhat "našim fantom", potem ko so ji gestapovci ubili moža Antona, požgali dom in hlev, ker so našli pri njej tri slovenske knjige. V mraku se je še enkrat vrnila iz hoste, božala ožgane stene, pogladila še enkrat peč, pri kateri sta skozi štirideset let kramljala z možem. Potem se ni več vrnila v sveto ji domačijo, izdahnila je med fanti v hajki. Vprašam vas: Zakaj se je Istran Blisk z dvema tovarišema šest ur boril v bunkerju nad istrsko vasjo proti dve sto četnikom, ki so ga obdelovali s topovi in težkimi minami. Zakaj je bila njegova vera tako silna, da je v zasmeh napadajočim četnikom navil gramofon v bunkerju in ni maral pospešiti smrti, ki ga je čakala. Vprašam vas: Zakaj so šla istrska dekleta zvečer po partizane, ki so se obotavljali to noč priti v Gabrovico, katero so to jutro zaradi njih požgali gestapovci, da so od sedem in dvajsetih hiš ostale le tri cele. In vendar dekleta niso odnehala, partizani so morali priti v gosti. To noč so preostali vaščani ustanovili zadrugo, ki še danes družijo vse vaščane in kljubuje težavam novih dni. Zakaj je mladi Kerenčič, ki je zapuščal ženo in hčerko, zapisal v mariborski kasarni "ta trenutek sem mirnejši kot včasih prej". In je natanko vedel, da bo popoldne ustreljen. Zakaj je mlado deklo

zapustilo dom in postala v gozdu bolničarka, ki je z nadčloveškim naporom, zdaj po metriskem snegu, zdaj do kolen v vodi, ure in ure, noč za nočjo, skozila črno temo prenašala ranjenec, da bi jih rešila smrti. Vprašam vas: Zakaj niso invalidi v Altamuri preklinjali vojne in življenja, kakor v prejšnji svetovni vojni, ampak so brez nog, brez rok na vprašanje, česa si žele, odgovarjali "domov bi radi ker še nismo dali vsega za domovino".

Vprašam vas: Zakaj in od kod je prevzela naše ljudi tak borbenost po brezupnem zlomu, ko so kralj, njegovi politiki, generali sramotno pobegnili iz zemlje. Od kod so ljudje zjemali vero, ko so iz tujine prihajale po radiu le prazne besede "mi globoko čutimo z vami". V Kairu, New Yorku, v varnih samotnih gradovih na Angleškem so na gostijah razbijali čaše na zmago, na prestol, kovali intrige in delali kupčije naši bivši politiki, ki so nekoč kar govorili od nacionalizma, a istočasno predajali zemljo in narode. Fotografija v amerškem ilustriranem listu kaže mladega kralja v čudni družbi na gostiji veselih gangsterjev, ki so na zunanaj in na znotraj močno podobni fašističnim in nacističnim krvnikom.

Vprašam vas: Od kod se je vzela vera, da so ljudje skozi štiri leta zmagovali bosi in goli strašne zime, glad, požiganja, krvoločne morije in nasilja, ki jih še ni doživel svet.

Resnica je zelo preprosta. Zato, ker so vedeli, da se bore za nekaj novega, svetega, za svobodo, za ljudske in človeške pravice. Borba za te lepote je življenju prav tako elementarna, kakor so železo, vodik, kisik i. dr. elementi v prirodi. V elementarnem doživljanju se ljudstvo nekakršne so se dogajale prej, ko

da ukaniti. Lahko je množice varati z obljubami, z nasiljem, lahko jim je slikati obljubljeno deželo, celo sledile bodo nekaj časa, toda v preizkušnji, ko je treba dati vse, bodo odpovedale. V naši veliki domovinski vojni pa smo doživeli, da so ljudske množice dale več, kakor smo v sanjah pričakovali. Taka heroična dejanja, taki primeri plemenite požrtvovalnosti, ki jih je dokazalo ljudstvo v osvobodilni borbi, se rode le takrat, kadar se ljudstvo v svojem najglobljem instinktu ne vara.

Kralj je zapustil prestol in zemljo. Tedaj se je pošten človek zavedel, čigav je prestol, čigava oblast. Ljudstvo je oblast prisodilo možem, ki jim je zupalo. Možem, politikom, ki so z ljudstvom gazili po globokem snegu, prebivali v kraških votlinah, prenašali stradanje, blodili v neskončnih gozdovih, razcapani in na pol goli, si od žez grizli ustnice, ki jim je bilo žezlo brzostrelka, s katero so se borili na življenje in smrt za usodo ljudstva. Politično življenje je dobilo resnično vsebino.

Življenje se sedaj obnavlja v najtežjih prilikah. Nihče tega ne prikriva, nihče ne daje praznih obljub. Pojavljajo se težkoče, z njimi kritika in očitki. Vse to je prirodno in zdravo, kajti kritika poganja življenje naprej. Toda ljudske množice se zavdajo nečesa. Politikom, ki sedaj vodijo našo usodo, zaupajo, ker so prišli iz ljudstva in so po vseh svojih močeh z ljudstvom. Garancija, da se politično življenje predvojne dobe ne bo več povrnilo, so vodilni možje, ki so v ječah in štiriletni strahotni borbi izpričali voljo, da hočejo graditi nov svet. Sedaj ne gre za strankarske cilje, za strankarsko mešetarijo, za sebično oblast, ne gre za prevare, je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

Na sivem dvorišču belgijske kasarne so krožili po ozki gazi v snegu kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi pove-

dal: "Zdaj nas bodo vlekli v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadna drevesa so mi mule obgrizle. Le eno povem. Če bi eden, potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskušal s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne pozabim, kako je šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim, je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je vzbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa ga je potolažil, ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči, fajmošter in kaplani bodo vzeli greh nase, da boste škodovali onim, kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni vedel, kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je v domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškofo" po vatikanskih navodilih vzel greh nase in blagoslavljal domobrance, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči.

Vprašam vas: Ali vedo ljudske množice, zakaj so in bodo vzele oblast nase? Odgovorili boste: Vedo. Da izvojujejo državo vseh Slovencev v okviru zvezne ljudske republike Jugoslavije. Da utrdijo temelje novi ljudski in človekovi svobodi.

Program, ideje in politiki so zdaj eno, kar se dogaja le v do-
bahi, ko se za stoletja premikajo in odločajo usode narodov. Od Vladivostoka do tržaškega meridiana ena sama družina narodov, z enim ciljem: združiti človeštvo v skupnem naporu za čim večjo človekovo in ljudsko svobodo.

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSESKE

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

"Lonca, no daj, bodi vsaj ti pametna in odprj," je začel Munkov Anza klicati svoje dekletke. Tudi drugi so prigovarjali svojim dekletom. V cerkvi je znova utihnilo; čulo se je le prešepavanje nog in komolcev. Potem je spregovorila Mojka:

"Lonca, odprj mu no, če že hoče..."

"Nočem..." se je drhteče branila Lonca.

Toda navzlic temu so se prožni koraki približali vratom in koj nato je skozi špranjo zašepetal proseč glas:

"Ne bodi siten, Anza, in pojdi rajši domov..."

Zdaj so se oglasili vsi fantje in začeli še huje siliti v cerkev. Nato je zapah čisto na rahlo zarožljaj in že so fantje odrihali vrata ter se usuli v cerkev. Lonca je urno skočila proti stopnišču Marijinega oltarja, kjer je skupina deklet sedela sredi rož in zelenja, in se tako izmuznila Anzanovim rokam, ki so jo hotele prijeti.

"Ho, ho, smo vas pa le ujeli," so se režali fantje in se radovedno ozirali po cerkvi.

"Se dolgo ne..." so smejale se odgovarjale dekleta.

Kakor je bilo videti, dekleta v cerkvi res niso držala rok križem; ena skupina je pletla vence, druga je iz papirja delala umetne rože, ker je bilo pravih premalo, tretja skupina pa je s pomočjo Treze in Mudafa sproti z venci in cveticami krasila cerkev. Navzlic temu je bilo še veliko dela. Izza velikega kora sta se tedaj prikazala Treza, za njo pa Mudaf, ki je kakor vsako leto, tudi nocoj veljal v cerkvi za nekakega deklečjega varuha.

"Ah, vi ste!" se je začudila Treza z. dobrodušnim glasom, potem pa dodala: "Ce ste že tukaj, nam boste pa pomagali." Iznenaditi dekleta pri krašenju cerkve, je bila stara fantovska pravica ob lepi nedelji.

Kel kup že narejenih vencev je čakal na krašenje, med njimi je eden meril skoraj dvajset metrov in ga je bilo treba pripeti od ene strani ladje na drugo ter ga v sredi pritrditi na lestene. Fantje so se res takoj lotili dela in začeli pomagati skupini deklet, ki so krasile cerkev.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim prijateljem in odjemalcem!

Acme Hardware & Appliance Co.

7002 St. Clair Ave. — EN 3880

IZVRŠIMO EKSPERTNA POPRAVILA NA RADIO APARATIH IN ELEKTRICNIH PREDMETIH
Pri nas si lahko IZPOSODITE stroje za odmažanje stenskega papirja, ugraditi in čistiti pode

VABILO NA

Veliko zabavo
NA STAREGA LETA VEČER

Victory Tavern

na 513 E. 152 St., KE 9735

Serviralo se bo kokošjo večerjo—igrala bo godba Bill Lipovec—dalo se bo spominke in "noisemakers." ZA DOBRO ZABAVO OB SLOVESU STAREGA LETA IN V POZDRAV PRIHODU NOVEGA LETA, NAPRAVITE ŽE SEDAJ REZERVACIJO ZA TA VEČER PRI NAS.

Al Richter—Mitz Slaper, lastnici

kev. Toda Munkov Anza, Ardevov Tonač in še nekateri drugi pri tem niso prišli na svoj račun, ker so njihova dekleta bila zaposlena pri pletenju vencev. Delati so morali z drugimi dekleti. Ardenov Tonač je držal lestvo Stražnikovi dekli Zavbi, precej živemu dekletu, ki je obešalo venec na zid in so se ji videle lepo oblikovane noge daleč po cerkvi.

"Svinja, kaj pa delaš, glej rajši Mojko, ne pa mene," se je zadržala Zavba raz lestvo, videč, kako jo Tonač kar požira z očmi.

"Saj ne gledam!" se je v zadregi pred Mojko opravičeval Tonač.

Dekleta pri Marijinem oltarju so prasinila v smeh, Mojka pa je zardela. Ključar Mudaf je z dekle, debelušno Pepo krasil veliki oltar. Pepa je mirno stala na lestvi, ki jo je podpiral Mudaf. Tisti, ki so jo opazili, so se pričeli polglasno nasmihati in se suvati s komolci, toda Mudaf in njegova pomočnica sta bila tako zaverovana v delo, da nista ničesar slišala ali videla. Mežnarica Treza je tudi takoj našla svojega pomočnika, Apatovega sina Zepna, s katerim so jo že dolgo dolžili in ki sta se takoj lotila enega izmed stranskih oltarjev.

Delo je kmalu začelo zastajati; fantje in dekleta so se pričeli igrati. Fantje so začeli že kar kvantati, dekleta pa po malem vriskati. Večina deklet je fantje sicer zmerjala, toda njihov smeh jih je hkrati dražil in podžigal k še večji razposajenosti.

Med smehom in šalami so dekleta, ki so bila določena, da bodo drugi dan nosila Marijo, krasila še velik Marijin kip, ki je z Jezusom v naročju sedela na tronu pod belim baldahinom, z veliko pozlačeno krono na vrhu. To je bila Munkova Mojka, Pernjakova Lonca, Ardevova Metka in Mudafova Pepa. Vse so veljale še za device, čeprav so si o Mudafovi dekli ljudje šepetali vse mogoče stvari. Toda ker je bil Mudaf cerkveni ključar, Pepe ni bilo mogoče izpodrinuti. Njim so pomagala še druga dekleta, ki so Marijine nosilke pri procesiji spremljale z go-rečimi svečami. Ta dekleta so bila šele šolskim letom odrasla,

nedolžna bitja. Za krašenje Marijinega kipa so dekleta uporabljala le belo cvetje; z žarečimi očmi so skrbno ovijala podobne z venčki in cveticami, dokler ni so skoraj vse podobne zadelala z rožami. Za nosila, katera je cerkvi zastoj izdelal pijani mizar Ropratt, je bilo pripravljeno še nekaj zelenja, katerega so dekleta naglo ovijala okrog lesov. Komaj je bilo tudi to opravljeno, je Ardevov Tonač zgrabil Munkovo Mojko za roko in jo odvelkel v kot za krstnim kamnom, medtem ko je Munkov Anza odvelkel Pernjakovo Lonco nekam med klopi.

Dekleta so se upirala, a so vendar odšla za fanti.

"Mojka, jaz ti rečem..." je sopihal Tonač in nasiloma objemal deklet.

"Kaj pa delaš, Anza, na tem svetem kraju se ne spodobi..." Toda Tonač je bil že tako razdražen, da ni odnehal. Tedaj je Mojka vsa prestrašena zakričala. Izza velikega oltarja, kjer je imela še nekaj opravka, se je prikazala Treza, pogledala s strogim pogledom po cerkvi in odločno zaklicala:

"Zdaj je pa dovolj tega mučkanja in slinjenja. Pojte domov, jaz bom cerkev zaprla!"

Toda še dolgo je morala goniti zadnje pare iz cerkve. Potem je ropotajoče zaprla cerkvena vrata z besedami: "Zunaj pa delajte, kar hočete!" narkar se je vrnila v žagrad, kjer jo je čakal Apatov Zep.

Bilo je že davno čez polnoč, ko so se pletilke vencev in njihovi spremljevalci znašli na temnem pokopališču, polnem temnih, skrivnostnih senc. Vas je bila tiha in pod nebo sta se razgubljala vrhova širokega zvonika in vitkega mlaja. Na vzhodu še ni bilo nobenega znamenja kakega svita.

"Pojdimo, spremljali vas bomo," so se dekletom ponujali fantje. Najprej se je iz vasi zgubil Mudaf z dekle Pepo, za njim pa druge skupine. Posamezni pari so kmalu jeli zaostajati in se tesno objeti izgubljali v noč.

Že koj pri prvih hišah je Ardevov Tonač pridržal Munkovo Mojko, ki bi prav za prav morala iti domov s svojim bratom. Molče mu je dekle sledilo na stransko pot. Tesno objeta sta počasi korakala po mehkih tleh in pri vsakem koraku je fant dekletu prižemal tesneje k sebi. Mojekino deviško telo je bilo

omamljeno od fantove gorkote in od tople, skoraj opojne noči. Na prsi, na oči, na usta ji je legala čudna sladkost in ji zapirala dihanje. Pozabila je, da ima šele sedemnajst let, pozabila je, da je Munkova hči, ki bi ne smela hoditi s fantom sama ponoči... Pod vplivom sladkih občutkov je pozabila tudi na to, da ta Ardenov gambelač še niti ni bil njen izvoljeni fant in da še nista bila dogovorjena, dasi jo je že dolgo zalezoval in ga je tudi ona rada videla.

Zunaj na polju sta obstala in Tonač jo je objel s še večjo silo.

"Mojka!" ji je dahnil v lice.

"Ali ne veš, da te imam že dolgo rad..."

"Vem..." je komaj slišno odšepetala Mojka in se še tesneje privila k fantu. Čez nekaj trenutkov ji je prišla na misel čudna stvar, da je nekoliko glasneje in skoraj boječe rekla:

"Saj ne bom imela grunta jaz..."

Tonač se je skoraj hripavo zasmejal:

"Kdo te pa vpraša po tem?"

Toda kakor da bi se na nekaj spomnil, je hitro dodal:

"Seveda ga boš imela, če boš le hotela, norica..."

Dekliške oči so se začudeno odprle, a so se takoj spet zaprle. Nenadna misel, jo je nanašala na zapustila in spet ni občutila drugega kakor omamljivi vonj poletne noči, nasičen z duhom polj, lok in trat. Samo toliko je še razločila, da korakata proti neki temni podobi, ne vedoč, da je to star, na pol razpadel zidani križ ob poti, in ne sluteč, da jo je njen spremljevalec nalašč vodil tja. Za križem jo je Tonač objel tako močno, da je vsaka njena žila začutila njegovo kipeče poželjenje. Kriknila je s slabotnim glasom:

"Ah ne, Tonač, ne, danes še ne..."

Jutri lahko, samo danes še ne..."

"Zakaj pa danes ne?" se je zavzel fant.

VAS MUČI REVMAZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.

Vprašajte nas.

Mandel Drug

slovenska lekarna

15702 Waterloo Rd.

The Most Wonderful

GLADIRON

Ever Made Is Now
Here!

the new postwar

Thor

**AUTOMAGIC
GLADIRON**

Immediate Delivery!

Grand Gas Ranges

Combination Radios

Electric Washing
Machines

Vacuum Cleaners

EAST APPLIANCE
SERVICE & SALES

18724 ST. CLAIR AVENUE
IV 7263

George and Andrew Knaus,
proprietors

OSTANEJO GORI CELO LETO
Protežirajo vrata, okna, porče, in vhode proti sapi... varujejo proti pripekajočemu soncu. So perfektni za strehe na porču ali nad vrati. Najbolj ekonomične vrste streha. So varne proti ognju—Koolvent traja celo življenje. Krasne barve. Vprašajte za detajle.

ALL-WEATHER PROTECTION
with
**KOOLVENT
ALUMINUM
AWNINGS**
KOOLVENT METAL AWNING
CORP. OF CLEVELAND
3756 Carnegie Ave., EX 4080

**AUGUST
KOLLANDER**

v Slov. Nar. Domu,

6419 St. Clair Ave.

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje; vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema tudi zabojce za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

"Jutri bi še rada nosila Marjo..."

"Oh lola!" je veselo vzkliknil Tonač, "saj jo tako tudi lahko nosiš. Pogledj druge..."

Zgrabil je Mojekino drobno, trepetajoče telo in ga brez odpora prišel k sebi...

Ko je čez nekaj časa spet odprla svoje velike, začudene oči, so iz njih tekale solze strahu in tihe sreče... Na vzhodu, ki je bil še malo prej tako temen kakor zahod, pa se je zdaj pokazal prvi svet. V loki za potokom so se oglasile prve ptice...

Tretje poglavje

Čista in solčna, od rose okopana, polna razkošja in lepote, taka, kakršna mora biti, je jamniška lepa nedelja vstajala izza gora. Sončni žarki so kmalu popili rahle jutranje meglice in vsa dežela se je pričela odnavati v svatovsko prazničnost. Mnogi barvi na požetih in še zorečih njivah, na pokošenih travnikih, v zelenih gozdovih in temnih sencah se je počasi zlivala v široko, barvito in drhtečo prosojnost, ki je kmalu napolnila ozračje od enega obzorja do drugega. Gore okrog Jamnice so mirno in motno štrlele pod prazno nebo. Iznad vasi sredi kotline se je dvigal orjaški mlaj, ki je vidno presegal zvonik. Prapor na njegovem vrhu kakor da bi bil otrpnil, niti najmanjša sapica ga ni zganila...

(Dalej prihodnjič)

IŠČE SE SNAŽILKE

za nočno delo za snajenje uradov. stalno delo—skupinska zavarovalnica in prosta penzijska zavarovalnica. Počitnice s plačo. Blizu Euclid E. 105 St. poulične.

THE HARSHAW

CHEMICAL CO.

1945 E. 97 St., CE 6300

ZA PREKLADANJE TOVORA

Nickel Plate tovarno skladišče

E. 9th St. in Broadway

Plača 93¹/₂ c na uro

Čas in pol za nad 8 ur

Zglasite se pri

Mr. George J. Wulff

Nickel Plate R.R. Co.

E. 9th & Broadway

Iščete se moške za
TOVARNISKE DELAVCE
INSPEKTORJE
NAKLADALCE

2. in 3. shift

5 dni v tednu

Dobra plača od ure

Stalno delo z 60 let staro

družbo

**Bishop & Babcock
Co.**

1285 EAST 49th ST.

POMOČNICE ZA
URADNIŠKI
LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem
ozračju.

Morate biti večji angleščine.

Samo čedne, snažne in večje
žene v starosti 20 do 35 let
se naj prijavijo.

Plača \$29 za 40 ur dela.

Dobi se obede in uniforme.

Zglasite se pri

**THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.**

Soba 901

700 Prospect Ave.

MERVAR'S DRY CLEANING PLANT, INC.

5372 ST. CLAIR AVE.

7801 WADE PARK AVE.

HEnderson 7123

Kadar imate obleko, preproge ali kaj enakega za čistiti, pokličite nas ali pa sami prinesite v našo čistilnico. Delo izvršimo točno in v vaše popolno zadovoljstvo.

Vsem našim odjemalcem in prijateljem izrekamo
najlepša voščila za vesele božične praznike in
srečno novo leto!

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

ANTHONY MARTINČIČ

GROCERIJ IN MESNICA

861 EAST 222nd ST. — KE 7103

Mi vam vedno prijazno postrežemo z svežim in preka-jenim mesom, najboljšo grocerijo in razno zelenjavo. Se priporočamo!

DR. SAMUEL R. SIEGEL

v Slovenskem delavskem domu
na Waterloo Road

ŽELI VSEM SLOVENCEM IN HRVATOM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČE-POLNO

NOVO LETO!

Vsem dekletom in ženam se najlepše zahvaljujem za naklonjenost v preteklosti in se toplo priporočam v bodoče!

Želim vsem vesel božič in srečno novo leto!

ALICE'S BEAUTY SALON

15302 Waterloo Rd. — IVanhoe 1772

Pri nas vam napravimo vedno frizuro po najnovejšemu načinu.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem Slovencem!

**COLLINWOOD AUTO SERVICE
GARAGE**

HOWARD M. HAIRE, lastnik

462 East 152nd St. pri Waterloo Rd.

IVanhoe 7686

Ako je kaj narobe z vašim avtom, ga pripeljite k nam. NASA POPRAVILA SO VEDNO PRVOVRSTNA.

MR. & MRS. A. KALAN

LA SALLE BAKERY

863 EAST 185th STREET

Vedno svež okusen kruh, potice in keksi

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsemi

MAR-KET

COAL CO.

1261 Marquette

EN. 3300

Agnes Marie Klemenčič,
lastnica

Pri nas si lahko naročite Pocahontas—High Grade
Kentucky—West Virginia—Ohio—Pennsylvania
premog ter Stoker premog

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo
vsem našim odjemalcem in prijateljem!

JOHN KOVACIC

PRODAJA VSAKOVRSNO ZAVAROVALNINO
Realtor — Broker's License

FRANK MACK

Realtor — Broker's License

KADAR ZELITE PRODATI ALI KUPITI POSESTVO,
SE ZA ZANESLJIVO IN TOČNO POSTREŽBO
OBRNITE NA NAS

6603 St. Clair Ave. — EXpress 1494

Vesele božične in noveletne praznike želimo vsemi

KESERICH TAVERN

6507 St. Clair Ave.

želimo prav vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem gostom in prijateljem!

THE HEROLD SHOPPE

6521 St. Clair Ave.

želimo prav vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem odjemalkam in prijateljem!

FINE OBLEKE, BLUZE, NOGAVICE IN DRUGA
OPRAVA ZA ŽENE IN DEKLETA

A. HIBLER

Z L A T A R

6632 St. Clair Ave., EX 8316

Diamanti—ure in zlatina. Ure in zlatino popravimo.

Želimo vsem vesele božične praznike in
srečno novo leto!

UDOVICH'S CAFE

317 East 200th St. — KE 9723

Pri nas vam vedno prijazno postrežemo s svežim pivom,
dobrim vinom in pristnim žganjem.
Okusen prigrizek.

Vesele božične praznike in srečno novo leto
vam želita

FRANCKA in TINKO

Ivan Potrč:

V kurirski karauli

Bilo je po večerji, ogenj v karauli je živo plapolal. Fantje so igrali na orglice in prepevali. Pred vrati je bila velika noč, čeprav je tam na snegu in na vrhu planine med smrekami skoraj ni bilo čutiti. Nočni hlad je stisnil ljudi okoli ognja. Plameni so oblikovali na drogu obešeni kotel, kjer je kuhar vrel vodo, da bi nam potolažil žejo s čajem.

Potem je muzikant prenehal z melodijo in na glas vzdihnil. "Veste kaj, fantje," je dejal, "ta teden bi napravil eno kurirsko pot več, in tudi prihodnji teden. Franc, zate bi jo napravil. Ali ne bi mogel ti namesto mene na veliko noč na pot?"

Fantje so se nasmejnili in nasmejniti se je moral tudi muzikant.

"Moraš v dolino?" je vprašal eden izmed tovarišev.

"Se vprašaš?" ga je zavrnil smeje kuhar. "Umrli bi od koprnenja, če bi ne šel."

Vse je kazalo, da so tovariši poznali muzikantovo bolečino, ali "nabrano krilce v dolini," kakor je povedal eden. Tovariši so se znova smejali, Franc pa je obljubil muzikantu, da bo šel namesto njega na pot.

"Meni je pač vseeno," je pristavil, "ali je velika nedelja ali je kakšna druga nedelja." Zamahnil je z roko.

Ali to je povedal skoraj malce preveč zakrenjeno in v karauli je nastal med tovariši molk. Kuhar je medtem precedil čaj, ga sladkal in nam ga porazdelil.

Tovarišija je oživela in nikomur več se ni ljubilo oditi spat. Drva so se znova zagorela in bilo je kar prijetno ob ognju. Fantom se je zahotelo razgovora, in hoteli so, da jim kaj pripoveduje — midva gosta, ki sva prišla od daleč, iz sveta — "iz Jugoslavije," kakor so govorili na Primorskem. Ali midva sva se izgovarjala, da sva preveč zbita. Že zdavnaj bi odšla ležati, da ne bi bilo tako prijetno pri ognju, ki je obujal spomine na prebeževalce noči ob takšnih partizanskih ognjih, ko te je ogenj z ene strani grel, v hrbet pa te je stresal mrz. Svetlikajoč plamen je begal po karauli ter plesal po zagorelih obrazih mladih kurirjev.

Potem se je nenadoma — sam ne vem, kako se je začelo — vnel prepri. Bil je docela tovariški prepri med fanti. Govorili so skoraj vsevprek ter se niso mogli zediniti. Kako je bilo takrat s smrtjo politkomisarja Ronka, in ali je bil partizan Tilka kriv njegove smrti ali ne? In zakaj bi potem streljal Ronko za Tilkom, ako bi ta ničesar ne zakrivil? Skraja so govorili skoraj drug preko drugega in misli so se jim porajale kakor plameni na ognjišču: vzplapolale so in lizale v temo, a na dnu je žarela žerjavica, ki je dajala vedno novo moč plamenom, kakor je dajal politkomisar Ronko s svojo smrtjo vedno nove misli njihovim glavam. Zaradi tega bo še najbolje, da povem to zgodbo

tako, kakor sem jo potem v noč razmisli, ko nisem in nisem mogel zatisniti očesa v šotoru, kljub utrujenosti ne. Nenehoma sem moral znova in znova strmeti skozi odprtino v šotoru mimo vrhov visokih smrek v jasno zvezdno noč. Možgani, ki jih je razgibalo pripovedovanje kurirjev, se niso in niso mogli spokojiti. Vsekakor pa je politkomisar Ronko, prav posebej pa še, zaradi Francove zgodbe, čudovito zrastle v njihovih očeh.

Godilo pa se je nekako tako.

Ko je pritekel v izbo stražar — bil je blede in oči so mu bile docela preplašene in zmedene — ni bilo več časa niti za misel.

"Italijani in beli so v vasi!" je zavpil z glasom, kakor da bi se hotel obenem opravičiti, da on ne more nič zato, ako so prišli tako nenadoma.

Iskal je odgovora v komisarjevih očeh in hotel še nekaj povedati, ali takrat je zunaj jeknilo nekaj strelav, jedko je zapela strojnica. Komisar je komaj še utegnil zavpiti:

"Umik iz vasi — po dolini — proti gozdu!"

Nenadoma se je znašel sam. A ko je vstopil v vežo, je zagledal tam strojnico — "Bredo," ki je merila nekam v prazno na vasško cesto, ob "Bredi" pa je ležal nahrbtnik, kakor da bi na nekoga čakal. Ronko ni utegnil razmisлити, čigava je prav ta "Breda" in ali je ni kdo pustil tukaj iz nemarnosti — mogoče se je ta hip potepal kje po vasi, če ga ni celo sam kam poslal. Streljanje zunaj je bilo vedno bolj divje ter ni bilo časa niti za jezo.

Pograbil je za orožje in se pogljal proti dvorišču. Med vrati je s svojo brzostrelko zadel ob podboje ter preklel vse zvezde na nebu in mitraljeza. Planil je preko dvorišča in preskočil plot za hišo. Počutil je. Strel — bilo je puškarjenje — so pasje sikali za njim. Na desni, za hišami je lahko opazil premikanje Italijanov, da, tudi beli so bili med njimi, jasno je razločil kape. V vas so vdrl z zgornje strani. Potegnili se je v dve gubi ter se pogljal po grapi hosti. Tam je bilo kamenje, tam mu ne bodo mogli tako lahko do živoga. V nekaj minutah je dosegel greben ter se prevrnil za kamnato ograjo.

Tu se je lahko zbral. Preko brina, ki ga je zakrival od leve, je lahko videl partizane, svojo četo, ki se je prav tako umikala proti skalam — fantje so jih večje preiskovali in se plazili med njimi. Začeli so žgati proti vasi. Spodaj, prav nekje v grapi še, se je oglašil mitraljez. To je bil njihov drugi mitraljez. Ronko ga je spoznal po glasu. Ščutil je umikanje. Četa se je znašla, četa se je bila — to mu je vrnilo v trenutku vso dobro voljo. Razpostavil je strojnico in čakal, skoraj malce nestrpno — Italijanov ali belih, ko bi se začeli gibati iz vasi proti njihovim skalam. Časa je imel na pretek.

Streljanje v vasi je prenehalo. Samo za trenutek, da se je docela jasno zaslišalo vpitje neke ženske, ki se je mešalo z vresčanjem otrok. Potem je prite-

klo iz vasi iz onega konca, kamor je Ronko nameril mitraljez — dekletce, takšno trinajstletno do štirinajstletno dekletce, ki je nosilo na rokah otroka. Nespleteni lasje so ji padali preko bledorožaste bluze. Ob prvem drevesu spodaj v grapi, bil je oreh, se je ustavila ter zdrknila na kolena. Bila je upehana. Postavila je otroka na tla, si ga naslednji trenutek znova naložila in znova stekla. Na ovinku se je spotaknila in otrok ji je kar zdrčal iz naročja. Potegnila ga je za roko, da bi tekla kraj nje. Ali komaj je otrok — bil je po vsej priliki fantek — napravil nekaj korakov, že je padel na obraz z naprej iztegnjenimi rokami. Zavreščal je. Dekletce je počeno k fantku in mu nekaj prigovarjalo. Celotno solze mu je obrisala s krilcem. Nenadoma pa se je vzravnila, zakričala še sama ter ga potegnila za lase. Ronko se je že zbal za dete, da bi ga dekletce pustilo, kar zazebo ga je pri srcu. Ali samo za trenutek kajti dekletce je pograbilo otroka, si ga potegnilo preko trebuha ter steklo z njim navkreber proti skalam. Takrat se je oglašila — na docela nasprotni strani, na grebenu nad hišami, strbnica. Ronko je potegnil glavo za skalo ter se hotel nato splaziti mimo brinjevega grma za skale, ki so bile razmetane za njim in med drevjem. Ko je namerjal orožje proti ognju, je začutil v nogi bolečino. V strahu je skrčil nogo, a ga je neprijetno zaskelelo.

"O, za vraga, zdaj me je pa oplazil!" je dejal ter legel na skalo.

Strojnica je prenehala. Ali na varnem tu ni bil. Od tod se je moral potegniti, bil je že zadnji čas. Dekletce tam spodaj ga je s svojim begom docela zmotilo. Še enkrat se je ozrl po oni stezi, tja, kamor je prej meril mitraljez — a zdaj je zagledal na oni stezi, po kateri je bežalo prej dekletce, mitraljeza Tilka. Poganjal se je po grapi, naravnost proti njemu.

"Vražja duša," kje se je potepal? je vzkliknil. Pozabil je na sebe že zaradi mitraljeza, ki je bil Tilkov. Nekaj ga je zjezilo zaradi fanta, ali takrat se je plazil okoli ogla Lah, se vrgel na tla ter začel žgati po Tilku. Tudi Tilko se je vrgel po dolgem na zemljo. Ronko je oživel. Pozabil je na nogo ter se potegnil do mitraljeza. Začel je nabijati proti vasi. Ko se je potem razkldilo okoli mitraljeza, je zagledal več Lahov, ki so se vlekli za ogalom. A Tilko je tek, sključen, kolikor je največ mogel in nekam postrani. Fant je po vsej priliki čutil, da ga nekdo krije. Postajal je drzen, ko je bežal po tako odprti planoti proti gozdu. Ronko je moral še enkrat užgati po Italijanih.

Krič v vasi je bil glasnejši, vpilo je več žensk in otrok — ali to je bilo sedaj za Ronka nekje daleč. Ena sama misel se je zagrizla vanj, kako bosta s Tilkom rešila mitraljez.

Tik pred njim je Tilko počeno k skalo. Ronko ga je poklical. "Mitraljez!" je zavpil nad njim.

(Dalje na 6. strani)

LEO LADIHA

1336 E. 55 ST. — HE 7740

KLEPAR

Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, žlebovih ali fornezih, obrnite se do nas.

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto
vsem prijateljem in znancem!

BERGER'S FRUIT STORE

1148 East 71st Street

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem našim odjemalcem in prijateljem!

JOHN BABNICK

1147 Addison Road

MESNICA IN GROCERLIJA

Želimo prav vesele božične in noveletne praznike
vsem našim odjemalcem!

JAY-KAY GOSTILNA

7006 St. Clair Ave.

Mr. in Mrs. Jim Kotnik, lastnika

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem obiskovalcem in prijateljem ter se
priporočamo za naklonjenost v bodoče.

Postregli bomo vedno z dobrim pivom, vinom,
žganjem in prigrizkom.

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsemi!

ZAVASKY HARDWARE
STORE

6011 St. Clair Avenue

ENDicott 5141

PRIJATELJ RADIO SERVICE

1142 East 66th St.

Želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem prav
vesele božične in noveletne praznike ter se priporočamo
za naklonjenost v bodočem letu.

POPRAVIMO RADIO APARATE
VSEH IZDELKOV

Mr. & Mrs. John Saye
J. & S. DELICATESSEN STORE
Vogal Glass Ave. in E. 60th St.

Se priporočamo za obisk. Vljudna postrežba

Vsem našim odjemalcem in prijateljem želimo vesele
božične praznike in srečno novo leto!

Vesele božične in novoltne praznike želimo vsem
prijateljem in znancem!

MR. & MRS. FRANK YAKOS

669 East 159th Street

Vedno postrežemo z svežim pivom, dobrim vinom in
pristnim žganjem. Okusen prigrizek.

MARN'S DRY CLEANING

6518 ST. CLAIR AVENUE

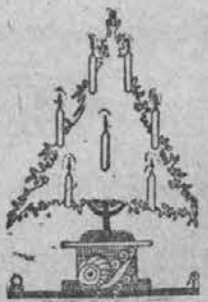
ENDicott 2940

Sčistimo, zlikamo in popravimo obleke

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem!

ZAHVALA IN VOŠČILO!

Vsem cenjenim trgovcem, obrtnikom, profesionalcem in naročnikom, ki so nam izkazali svojo naklonjenost v preteklemu letu, izrekamo našo iskreno zahvalo. Naša želja je, da bi tudi v prihodnje sodelovali vzajemno, in na ta način še bolj ojačili spone našega narodnega življenja.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELIMO VSEM!

Zastopniki "Enakopravnosti"

JOHN RENKO
FRANK RENKO
JOHN STEBLAJ

SLOVENSKI ČEVLJARJI

v St. Clairski okolici, želijo prav vesele božične in novoletne praznike vsem svojim obiskovalcem in prijateljem!

Naše popravilo čevljev je znano po kvaliteti izbornega dela. Pri nas je popraviljanje resnična umetnost.

FRANK URANKAR
7226 St. Clair Ave.
RUDOLPH KOZAN
6506 St. Clair Avenue
FRANK LONGAR
6630 St. Clair Ave.
JOHN HACE
6210 Bonna Avenue

J. C. MUCHITZ

Bonded Winery

1081 ADDISON ROAD — HENDERSON 0782

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

POSTREGLI BOMO NAJBOLJŠE

EMIL BUKOVEC

6024 St. Clair Ave.

Quality Groceries and Meats

HENDERSON 7066

V kurirski karauli

(Nadaljevanje s pete strani)

Ali takrat, je fant planil, pogljal se je nekam visoko pokoncu, švignil je mimo, kakor če bi ga pičil gad.

"Tvoj mitraljez!" je Ronko skoraj zafuhil za njim.

Ni mogel razumeti, zakaj se ne ustavi. Vrh tega je bil sam ranjen. Moral bi mu pomagati. Med skalami spredaj se je Tilko ustavil. Vendar samo za trenutek. Potem pa je zamahnil in izginil med kamenjem s svojim neumnim in preplašenim obrazom.

Prvi hip je Ronka vse to presenetilo, naslednji trenutek se je že zavedel. Da, to je bil Tilko, njegov prvi mitraljez. Nikoli si ni bil na čistem z njim, vedno se mu je dozdevalo, da ni nekaj v redu s tem fantom, ki si je vedel vselej ustvariti nekaj položaj v četi, ter je tako in po tej poti tudi prišel do mitraljeza. Zdaj se je ta podoba razvozlala. V trenutku mu je postalo jasno, s čimer se je že tolikokrat klal — in ta tip se je celo kril za njegovim hrbtom. Potem pa ono dekletce z otrokom, ki je le uteklo Lahom in belim... Ali preden je Ronko vso zadevo razmisli do konca, je že držal v rokah pištolo in počil. Enkrat, dvakrat, trikrat. Tja med skale, kjer se je pojavljala bežica Tilkova postava.

Zravnal se je, noga ga ni prav nič več pekla, bil je razdivjan. Takrat je z leve znova zaropotalo in Ronkova roka se je povsila. Nikakšne moči ni bilo več v njej.

Tako se je zgodilo in nič drugače, a kar je povedal potem Franc, ki je bil takrat bolničar, to je bila kajpada njegova zadeva, ter so mu oni lahko samo verjeli, so mu hoteli ali ne. Bolničar je našel Ronka na obronku. Bilo je pozno v noč, Lah in beli so že odšli, krič v vasi je že zdavnaj ponehal. Le na pogoriščih je še tlela žerjavica in posmojeni dim je napolnjeval ozračje ter legal kakor kamen na prsi. To je bilo delo Lahov in belih, ki so zažgali vas. Ronko je ležal naslonjen na skalo. "V zadnjih zdihljajih," kakor je rekel Franc. Niti malo ni več mislil na to, da bi še spravil besedo iz njega. Bil je prestreljen, enkrat, dvakrat. Skozi prsi in pod srcem. Potem še noge. Ko ga je obvezal, je potihlo spregovoril. Ali ko mu je Franc omenil — mislil je pač, da mu mora povedati, da so Tilka prijeli, je Ronko skoraj vzkipeł. Po vsej sili je hotel, da ga je naslonil ob skalo. Hotel se je zavreti proti vasi. Na pogoriščih spodaj so ožigeli plameni in metali svetlobo po pokrajini, posejani s kamenjem.

"Kakšni plameni!" je vzkliknil Ronko. "Dunja bo delala zapisnike in pognala Tilka pred sodišče. Kaj drugega si ob takšni priliki ne bi mogla zmisлити. Tudi jaz si ne bi. Ne bi ga obstrleli, da ni malo prenemarno zamahnil z roko. Zabolelo me je zaradi mitraljeza. Da, zaradi mitraljeza. Dekletce pa je rešilo otroka... Srečo je imel, da ga nisem podel. Če bo le imel še srečo pri Dunji. Vidiš, Franc, samo zaradi mitraljeza sem ga. Tudi zaradi mitraljezov se danes pobijamo med sabo. Vojna je resda vrag. Minila bodo leta, nove pomladi bodo pognale, na svetu bo znova drugače. Otroci, nas ne bodo mogli razumeti, zakaj smo se streljali med sabo, na priliko zaradi mitraljezov... Zakrohotal bi se sam sebi. Ali ni to smešno. Če se takrat ne bi vzpel, me ne bi požgal Lah. Rešil bi morada strojnico. Tako sem pa komaj samega sebe privlekel do sem. Od tod mi ni treba nikamor več naprej."

Ronko se je hotel nasmehnuti, ali moral je prestat, ker ga je začelo dušiti. Na ustih se mu je pojavila krvava pena, zatem nek curek krvi. Bolničar mu je za sveto božjo voljo prigovarjal, da bi legel, ali Ronko je bil trmast. Nato je odprl oči in se zastrmel s svojimi svetlimi očmi v pogorišče.

"Vidiš ta ogenj?" ga je vprašal; ali nato natiho, da se je moral Franc skloniti, da ga je razumel. "Pogorele so te stare bajte z vso svojo siromaščinjo. Se vedno gorijo..."

Ali tam spodaj je tlela samo žerjavica, nobenega plamena ni bilo več videti. Ronku se je zbledelo; kar ni bilo nič čudnega, kakor je pojasnil Franc, ko mu je pa iztekla kri.

"Se vedno gorijo te koče, ali prišla bodo leta, ko bodo spodaj stali veliki in beli domovi... sredi samega cvetja. Na oknih, velikih in svetlih bodo cvetele rože, nageljni se bodo penili po zidovih... otroci bodo tekali po zelenih travah... Taka lepa pomlad bo in fantje bodo znova peli po vasi dekletom... Nihče na svetu več se ne bo hotel spominjati teh črnih dni. A če se bo kdo, bo vzkliknil: Kakšna sreča, da je takrat pogorela vas...! A zdaj se streljamo zaradi mitraljezov."

Zdaj je bil bolničar prepričan, da so Ronkove ure štete. Bledlo se mu je in to je bil njegov konec. Naj se izgovori, si je mislil Franc. Nič se ni več jezil nanj. Prijel ga je pod pazduho in ga položil na travo. Ronkov obraz je docela zbledel. Bolničar ni slišal več njegovega glasu. Ronko je umrl — in umrl potem še pred polnočjo. Tik pred samim koncem se mu je še bledlo nekaj o onem "nesrečnem mitraljezu, da bi mu ga moral prinesiti ali kaj. Toda zaradi mitraljeza mu ni mogel bolničar prav nič pomagati. Pobrli so ga Lah in beli...

Zjutraj smo pozajtrkovali in še sedeli okoli ognja, ko je planil v karaulo Franc ter skoraj iztrgal brzostrelko s klina. Nato se je pogljal z njo nekam v sneg. Naslednji trenutek smo planili tudi ostali. Spominjam se, da sem si hotel naložiti nahrbtnik, ko je zaropotalo za karaulo. Utegnil sem pograbit sam še brzostrelko, ki sem jo nenadoma zatipal pod roko. Hotel sem za kamenje, ali zaradi snega, ki se

je vdiral do kolen, sem se spopadikal in padal. Za prvimi skalami smo se ustavili.

Ali nič takšnega se ni zgodilo. Po izhojeni gazi je prišel mimo, kakor se je pozneje izkazalo, dezertir. A ko je zagledal pred karaulo bolničarja ki je mazal čevlje za pot, je preplašeno obstal. Bolničar mu je še pomagal, naj stopi bliže, on pa jo je ubral nazaj.

Lahko bi bil kak ogleduh. V strahu sem vprašal muzikanta: "Ali ga bo dobil?"

"To si lahko brez skrbi, ne bo mu ušel."

Res mu ni. Tačas je že ležal kakšnih sto metrov proč od karaula ob gazi na snegu in umiral, kakor je prišel povedat eden izmed kurirjev.

Odšel sem tja. Precej daleč je tekel. V vsakem z mahom obraslem kamnu ali hodu in ob gazi sem ga videl. Ležal je na snegu in odgovarjal, ko so ga izpraševali. Izvlekli so iz njega, da je bil v neki edinici na Notranjskem, a zdaj je šel na Primorsko; samo zašel je. Že nekaj dni je bil lačen. Ni pa mogel povedati nič jasnega, ali je dezertiral, ali je bil bataljon razkropljen. Zadržje mu kurirji kajpada niso verjeli. Tudi belogardist ni bil, to je zanikal.

"A zakaj si dezertiral?" ga je vprašal eden.

Dezertirjev splašeni obraz se je za trenutek zapicil v bolničarja, potem pa se je razgubil nekje v gozdu. Nič ni vedel povedati.

"Primorski lokalpatriotizem," je povedal nekdo.

"Ah, kaj, velika noč!"

Odšel sem, fantje so bili dobri, in čutil sem, da jim je bilo prav za prav neumno, da so ga obstrleli. Treba ga bo vreči v eno izmed kraških jam. Jama ni bila daleč proč.

"Zakaj ni počakal? Zakaj je bežal?"

Hoteli so se opravičiti zaradi tega dveh vprašanj.

A potem — čez uro ali kaj, ko smo odhajali, je bila tudi ona zadeva zaradi dezertirja skoraj rešena.

"Ni takšne sile," je povedal komandir, ki se je vrnil. "Obvezati ga bo treba."

"Kako?"

Franc je postavil brzostrelko, ki jo je vzel v roke, da bi jo očistil, na stran in se vprašujoče zazrl v tovariša.

"E, izlital se bo. Z onim strelom skozi glavo ni nič, samo uho ima načeto. Človek se je bolj prestrašil, kakor pa je bilo zares."

Videl sem bolničarja, kako se je veselo razgibal. Potegnil je šaržer iz brzostrelke, ga potežkal in razposajeno vzkliknil:

"Za vraga, izstrelil sem skoraj ves šaržer! Pa ga nisem zadel, kakšna sreča!"

Moral sem se spomniti na Ronka.

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

PAZITE NA OTVORITEV

EAMER'S OPEN KITCHEN

742 E. 185 ST. — Fina jedila; izvrstna postrežba

FRANK STRUMBLY

STAVBENI KONTRAKTOR

Highland Road-Highland Heights

Telefon: Hillcrest 225 W 5

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Ako nameravate dati zgraditi novo hišo, ali pa če želite popraviti in predelati ter prenoviti vašo staro hišo, se lahko zanesljivo obrnete do nas. Vse delo je točno narejeno v vaše popolno zadovoljstvo. Cene so zmerne.

NATIONAL BEVERAGES, INC.

4621 Denison Avenue

WOodbine 6080

DISTRIBUTORS OF

ERIN BREW — BURKHARDT — DUQUESNE

PORTER — ALE — HALF & HALF

JOE PULZ

Vsem Slovincem in Hrvatom vesele božične praznike
in srečno novo leto!

Janko N. Rogelj

6208 Schade Avenue

ENDicott 0718

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

ZAVAROVALNINA IN BONDI

POSTREŽBA

je popolna in zadovoljiva.

FRANK GRČAR

1132 East 71st Street

MESNICA

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!
Priporočamo se za naklonjenost, ker v naši mesnici boste vedno dobili prvovrstno mesenino.

JOE IN JENNIE LEVSTIK

1169 East 76th Street

GOSTILNA

Se priporočamo, da nas obiščete. Postregli bomo vedno s svežim pivom, vinom in prigrizkom.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto
želimo vsem!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo
vsem našim odjemalcem in prijateljem!

PRIJATELJ'S PHARMACY

Slovenska lekarna

ST. CLAIR AVE. Cor. EAST 68th ST.

ENDicott 4212

Prescription Specialists

We Deliver

ORAZEM SISTERS

CONFECTIONERY

6415 ST. CLAIR AVENUE

ENDicott 9566

Konfekcijska trgovina v Slov. nar. domu
Serviramo tudi sandviče, mehke pijače in sladoled.

Želimo vsem najlepše božične praznike in
srečno novo leto!

Vsem Slovincem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

SHELL SCENIC STUDIOS

84 E. 217 St. — KE. 0471

CLEVELAND, OHIO

JACK BEESON, Rep.

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Joseph Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 St. Clair Avenue
ENdicott 0583

452 East 152nd Street
IVanhoe 3118

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni najboljše postreči.

JOHN TAUCHER

11118 Revere Ave. — MI 6215

MESNICA IN GROCERIJA

Cenjenim gospodinjam se priporočamo, da si nabavijo pri nas fino mesenino in druge dobrote ter jestvine. **BLAGO JE NAJBOLJŠE VRSTE IN CENE ZMERNE.**

Vesele božične in novoletne praznike želimo vsem!

Iskrena božična in novoletna voščila vsem!

Mi vedno skušamo nuditi simpatetično in zadovoljlivo poslugo ko se družina preminulega obrne do nas.

Louis L. Ferfolia

LICENCIRAN POGREBNIK

9116 Union Avenue
Michigan 7420

SVEC PHARMACY

LEKARNA

3790 EAST 116th ST. — MI 9890

Pridite po vaše lekarniške potrebščine k nam.

Vsem Slovincem in Slovenkam izrekamo naše najlepše pozdrave ob božičnih in novoletnih praznikih!

DR. METOD MIKUŽ:

BODI POZDRAVLJENA, SVOBODNA IN SREČNA SLOVENSKA ZEMLJA!

Tak in podoben pozdrav je nosil v svojem srečju in pameti vsak pravi in resnični partizan vsa štiri dolga leta in bridka leta. Poudarjam pa, pravi in resnični partizan, kajti le temu je bil tak pozdrav in želja edino merilo in kaziopot njegovi vesti, ki je urejala vsa dolga leta njegova dejanja in nehanja tako, da so bila dobro, koristna in zaslužna in — da so prinesla današnjo in dokončno svobodo. Nobena druga dejanja in nobeni drugi ljudje bi je ne! In prav s tem pozdravom in s tako željo je legel vsak pravi partizan tudi v grob, pa čeprav je vedel, da je še tako prezgođen, krivljen in prisiljen.

Velika zapoved ljubezni do lastne zemlje in ljudi nam je narekovala prav vsa naša dela. Vse dolge in neizprosne marše, pa naj je bila noč, sneg ali solnce in če se dež ni hotel ustaviti in ni bilo ne časa ne kraja, da bi se človek spočil, prespal ali si vsaj za silo obvezal ožuljeno peto. Po vseh teh težavah nisi slišal ne v četi, ne v bataljonu in ne v brigadi tožbe ali vzdihovanja. Gnanim od izpolnjenosti velike zapovedi domovinske ljubezni in poslušnim glasovom onečastene, požgane in okrvavljene slovenske zemlje, se nam je zdelo samo po sebi razumljivo, da se je ob skopu odmerjenih počitkih kadilo iz nas kot od konj, ki vlečejo v strme bregove pretežka bremena. Pa na vse to ni gledal nihče, tudi zato ne, ker je vsak rajši ulegel kamor koli že, pa je bil lahko to sneg, ostro kamenje ali sam brinov grm, ki ni ne gostoljuben, ne prijazen.

Če bi imel človek samo tako vero, da bi se mu vse na svetu zdela le gola slučajnost, bi se prav gotovo večkrat vprašal, čemu in zakaj ga je potem ta goli slučaj zanesel na Notranjsko ali kam na Trebelno, Pohorje, v Zgornjo Tribušo in na vsezadnje pred sam Trst ali Ljubljano. No, partizani nismo bili in ne bomo nikdar prazne smešne in slučajnostne vere! Nasprotno, če nam nočejo in niso hoteli sovražni ljudje priznati in privoščiti prav nobene vere, so nam pa gotovo vsaj to da se pač borimo in umiramo "za nekaj", v kar tudi verujemo. Imeli so in imajo svoj prav! Kajti ta "nekaj" je in ostane naših dušah in pameti slovenska zemlja in kot smo verovali v njo in ji nazdravljali leta enainštiridesetega in dvainštiridesetega, prav tako ji še danes in to živi ali mrtvi: bodi pozdravljena, svobodna in srečna slovenska zemlja!

* Gotovo ne bo mogoče nikdar več izbrisati iz duše katerega koli pravega partizana vseh velikih lepot in izrazitih posebnosti slovenske zemlje, kot ne vseh doživljajev iz težkih let borbe za svobodo. In prav gotovo je, da se je prav vsakemu še prav posebno priljubila gotova in določena zemlja. Zakaj, bo vsak prav gotovo, prej ali slej tudi povedal. Najrajši in najprej se jaz vedno spominjam Notranjske, zemlje za Krimom in od Kolpe in Kočevskega Roga nekje do Idrije, Vipave in Istre.

Je to revna dežela, če jo človek pogleda povrhu. Če pa je živel na njej z brigado, odredom ali bataljonom, je mogel spoznati, da na tej skopi in kraški zemlji prav za prav ne manjka ničesar, da morejo pa na njej živeti le dobri in pošteni ljudje, kot njihove čebele, ki nesebično nabirajo svoj med bogve kje v Javornikih, Slivnici, Rakitni, na Travnici gori ali po ajdi, če kje le cvete, in po ozah, ki jih je veliko povsod. Škopa, pravim, je ta zemlja, je ta darežljiva z gozdovi, ki se ne umire prav nikoli in pojo čpše, gotovo pa slovesneje kot rgle v največjih cerkvah. Ne trudi se nikdar, vedno žive, in smreke in hoje so nas na naših božah z vejami, kot nas in ne bo več nihče na svetu. Nikdar ne bo več človek pozabil leških senožeti, če jih je vsaj enkrat prekrizal po dolgem in počez, pa čeprav je bilo vse polno sovražnih in belogardističnih postojank. Bile so to pač naše senožeti, hoja po njih tista in mehka in na njih smo si natrgali roč, da jih nismo mogli vseh nesti. Vedeli smo za vse naše grobove in ker so se nam ročje prijazno ponujale, mo jih nosili našim mrtvim prijateljem, se ob njihovih grobovih spočili in z njimi vred pomenili za nazaj in naprej. Nihče pa si takrat prav gotovo ni mislil, kaj je boljše, biti živ ali mrtev, in oboje se nam je takrat kot danes zdelo enako potrebno in prav.

Ne bomo pozabili požganih

ZAKRAJSEK

Funeral Home Co.

6016 ST. CLAIR AVE. EN 3113

Moderno urejen pogrebni zavod, da odgovarja vsem podrobnostim

AMBULANČNI VOZ JE NA RAZPOLAGO OB VSAKEM ČASU IN KJERKOLI TREBA

Vsem prijateljem in znancem ter rojakom v splošnem želimo vesele božične praznike in sreče polno, zdravo novo leto!

A. ANZLOVAR

6214 St. Clair Ave.

MODNA TRGOVINA

Obleke in potrebščine za moške, žene in otroke

SUKNJE — KLOBUKI — SPODNJE PERILO

Vsem našim odjemalcem in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno, zadovoljno novo leto!

JOSEPH J. SMOLE JR.

BONDED WINERY NO. 191

6112 Glass Ave.

IMAMO VSAKOVRSNA FINA VINA

Zelimo vsem odjemalcem in prijateljem prav vesele božične praznike in srečno novo leto!

NORWOOD HOME BAKERY

SLOVENSKA PEKARIJA

6218 St. Clair Ave.

Fino pecivo, kruh in torte za božične praznike boste dobili pri nas.

Vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

želimo

VSEM NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM, S ŽELJO, DA VAM JE NAŠA GODBA NAPRAVILA MNOGO VESELIH URIC!

MERVAR MUSIC MART

6919 St. Clair Ave.

SMREKAR HARDWARE

6112-14 St. Clair Ave.

Zelimo vsem našim odjemalcem in prijateljem prav vesele božične praznike s srčno željo, da bo novo leto prineslo obilo sreče!

Pri nas si lahko nabavite vsakovrstna božična darila, s katerimi boste svoje domače — odrasle ali otroke — gotovo razveselili. Našo trgovino smo nanovo preuredili in povečali, da bomo vam lahko zadovoljlivo postregli.

SE PRIPOROČAMO!

J. & J. FOOD MARKET

SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA

19302 Chickasaw Ave. — IV 2050

Pri nas dobite vedno fino sveže in prekajeno meso. Fine mesene in riževе klobase naša posebnost.

GROCERIJA — SADJE — ZELENJAVA

Vesel božič in srečno zdravo novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

